19.10.2016 Dnro TAS/319/2016

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

(Viite: Yhteydenottonne 11.10.2016)

**Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain 19 §:n väliaikaisesta muuttamisesta sekä asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain 3 a §:n 2 momentin 2 kohdan kumoamisesta**

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvolautakunta on pyytänyt tasa-arvovaltuutetulta lausuntoa hallituksen esityksestä laeiksi työttömyysturvalain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain 19 §:n väliaikaisesta muuttamisesta sekä asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain 3 a §:n 2 momentin 2 kohdan kumoamisesta.

Esityksen mukaan työttömyysturvalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkomaalaislain perusteella oleskeluluvan Suomesta saaneille työttömille työnhakijoille myönnettäisiin jatkossa työmarkkinatuen sijaan kotoutumistukea. Kotoutumistuen suuruus olisi 90 % peruspäivärahan määrästä.

Asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Suomeen muuttavan henkilön asumisen vakinaisuutta arvioitaessa huomioon otettavana seikkana ei pidettäisi sitä, että hän on pakolainen tai saanut oleskeluluvan toissijaisen suojelun tai humanitaarisen suojelun perusteella vaan oleskeluluvan peruste otettaisiin huomioon osana asumisen vakinaisuuden kokonaisarviota.

Ehdotetut lainmuutokset vaikuttavat maahanmuuttajien toimeentulon edellytyksiin. Sen vuoksi tasa-arvovaltuutettu näkee, että kyseessä olevilla lainmuutoksilla saattaa olla yhteys myös maahanmuuttajien perheenyhdistämisoikeuteen, koska sen edellytyksenä on muun muassa turvattu toimeentulo.

Perheenyhdistämisen salliminen on EU-oikeuden (perheenyhdistämisdirektiivi 2003/86/EY) mukaan pääsääntö ja direktiivin sallimia poikkeuksia on tulkittava suppeasti. Kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, ihmisoi-

keussopimusten ja lapsen oikeuksien sopimuksen säännöksien tarkoituksena on edistää perheiden yhdessäoloa, yhteen palaamista ja yhteydenpitoa aseellisissa konflikteissa.

Tasa-arvovaltuutettu pitää maahanmuuttajien oikeutta perheenyhdistämiseen tärkeänä myös Suomeen kotoutumisen kannalta ja esittää sen vuoksi huolensa sellaisesta lainsäädännöstä, jolla tätä oikeutta kavennetaan. Maahanmuuttajista suurin osa on miehiä, joten perheenyhdistämisen ehtojen kiristäminen tulee vaikeuttamaan erityisesti naisten ja lasten tilannetta, vaikka he ovat muutoinkin haavoittuvaisessa asemassa erilaisissa konflikteissa.

Tasa-arvovaltuutettu huomauttaa lisäksi, että työmarkkinatuen korvaaminen ehdotetulla tavalla peruspäivärahaa pienemmällä kotoutumistuella tulee vaikuttamaan huonontavasti erityisesti maahanmuuttajanaisten asemaan, koska heidän on vaikeampi saada Suomesta työtä kuin muiden työnhakijoiden.

Tasa-arvovaltuutetun poissa ollessa
toimistopäällikkö Anja Nummijärvi

Ylitarkastaja Anu Laaksonen

Tämä asiakirja on lähetetty vastaanottajalle sähköisesti. Asiakirjan allekirjoitettu taltiokappale säilytetään tasa-arvovaltuutetun toimistossa.